

Aprovat
en la sessió del Govern

del dia **3 DES. 2013**

El secretari del Govern



ACORD

del Govern pel qual s'aprova la memòria prèvia a l'inici de la tramitació de l'Avantprojecte de Llei de l'arquitectura.

L'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, determina que la tramitació d'un projecte de llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i que s'inicia a proposta del departament o dels departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de llei corresponent.

Per la seva banda, l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives del Govern, determina que l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de llei ha de contenir una memòria preliminar.

En conseqüència, a proposta del conseller de Territori i Sostenibilitat, el Govern

Acorda:

Aprovar la memòria prèvia a l'inici de la tramitació de l'Avantprojecte de Llei de l'arquitectura, que s'adjunta com annex d'aquest Acord.



ANNEX

MEMÒRIA PRÈVIA A L'INICI DE LA TRAMITACIÓ DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE L'ARQUITECTURA

INTRODUCCIÓ

Aquesta memòria té per objecte donar compliment a l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern, en relació amb l'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, el qual determina que la tramitació d'un projecte de Llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i que s'inicia a proposta del departament o dels departaments interessats, als quals correspon elaborar l'avantprojecte de llei corresponent.

L'esmentat Acord del Govern de la Generalitat de 19 de maig de 2009 determina que l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de llei ha de contenir una memòria preliminar, en la qual es recullen els trets essencials de la proposta legislativa així com l'avaluació d'aspectes concrets.

A) Objectius de la iniciativa**I. Aspectes preliminars**

Aquesta iniciativa legislativa s'emmarca en l'objectiu general de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme de disposar d'un marc normatiu coherent i estable en matèria d'ordenació, gestió del territori, qualitat arquitectònica i paisatgística, que garanteixi la millora continuada de l'hàbitat urbà, la competitivitat, la cohesió social i territorial i la sostenibilitat.

Aquests objectius tenen el seu fonament en la posició expressada per la Unió Europea de forma reiterada. Així cal destacar que en la Resolució del Consell de 12 de febrer de 2001, sobre la qualitat arquitectònica en l'entorn urbà i rural (2001/C 73/04), el Consell de la Unió Europea afirma que "c) en les polítiques regionals i de cohesió comunitàries s'ha de tenir en compte la dimensió cultural i la qualitat del tractament físic dels espais" i que "d) l'arquitectura suposa una prestació intel·lectual, cultural i artística professional. El servei arquitectònic és, per tant, un servei professional, tant cultural com econòmic."

En aquesta Resolució del Consell de la Unió Europea cal remarcar també la recomanació als estats membres per tal que intensifiquin els seus esforços en pro d'un millor coneixement de l'arquitectura i del disseny urbanístic, el seu foment, i una major sensibilització i formació dels promotors i dels ciutadans respecte de la cultura arquitectònica urbana i paisatgística, i per tal que tinguin en compte, en les decisions i accions que ho requereixin, el caràcter específic del servei arquitectònic, el foment de la qualitat arquitectònica mitjançant polítiques exemplars de construcció pública i finalment afavoreixin l'intercanvi d'informació i d'experiències actives en l'àmbit arquitectònic.

També la Directiva 2005/36/CE del Parlament europeu i del Consell de 7 de setembre de 2005, relativa al reconeixement de qualificacions professionals, disposa en particular que "la creació arquitectònica, la qualitat de les construccions, la seva inserció harmoniosa en l'entorn, el respecte dels paisatges naturals i urbans, així com del patrimoni col·lectiu i privat, revesteixen un interès públic".

Així mateix cal considerar les conclusions del Consell, de 24 de maig de 2007, sobre la contribució dels sectors de la cultura i la creació a la consecució dels objectius de Lisboa (2007/C 311/07), que subratllen que les activitats culturals i la indústria de la creació, entre elles l'arquitectura, exerceixen una comesa primordial en l'estímul de la innovació i la tecnologia i són vectors essencials d'un creixement econòmic sostenible i de cohesió social.

Per altra part en les Conclusions del Consell relatives a l'arquitectura: contribució de la cultura al desenvolupament sostenible (2008/C 319/05), convida als estats membres a:

- Comprometre's al fet que l'arquitectura tingui un paper de síntesi i d'innovació en el procés de desenvolupament sostenible i això des de la fase de concepció d'un projecte arquitectònic, urbà o paisatgístic o de rehabilitació d'un paratge,
- Contribuir al desenvolupament del potencial de creixement econòmic i d'ocupació de l'arquitectura, indústria cultural i creativa,
- Promoure l'educació sobre arquitectura, i també sobre el patrimoni i sobre les condicions de vida, en particular mitjançant l'educació artística i cultural,
- Promoure la formació inicial i contínua dels arquitectes, urbanistes i paisatgistes en matèria de desenvolupament sostenible."

En darrer lloc, cal posar de manifest l'Acord 17 de juny de 2013 del Consell de la Unió Europea i el Parlament Europeu (COREPER) que persegueix que es reforcin els criteris de qualitat arquitectònica en la contractació pública.

II. Objectius

Els objectius del projecte normatiu són ressaltar i valoritzar el paper públic de l'arquitectura i de l'urbanisme i distingir-los com a fonaments per al benestar i la cohesió social, com a elements constructors de la identitat del país. Partint de l'experiència europea, convenientment adaptada a la realitat catalana, s'incidirà en diversos aspectes:

- La salvaguarda del paisatge, el desenvolupament sostenible i la millora de la qualitat urbana en la projectació arquitectònica de l'obra pública i privada.
- Fomentar la qualitat artística, la innovació, la creativitat, la funcionalitat arquitectònica i paisatgística, la sostenibilitat ambiental i la integració urbana, així com la millora de qualitat tècnica en relació al procés constructiu.
- Preservar la singularitat del patrimoni arquitectònic, en tant que exponent del patrimoni cultural i element de cohesió territorial.
- Valoritzar la qualitat de l'arquitectura i l'urbanisme contemporani.
- Difondre els valors col·lectius i individuals de l'arquitectura i l'urbanisme.
- Promoure la formació dels operadors econòmics i de la ciutadania en el coneixement d'aquestes matèries.
- Facilitar, en el context de les polítiques de promoció de l'empreneduria i l'empleabilitat, l'accés a la professió als joves titulats.
- Desenvolupar el marc legislatiu vigent en matèria de contractació pública per afavorir

la qualitat de l'arquitectura i l'urbanisme.

- Fomentar la participació simultània i coordinada de tots els actors que participen en el procés constructiu, per tal d'aconseguir la màxima continuïtat entre la fase de concepció del projectes arquitectònics i de la realització en l'obra, a fi que la qualitat arquitectònica sigui l'objectiu comú de tots ells.

B) Motius que fan necessària la iniciativa

La necessitat d'establir un marc legislatiu integral -inexistent fins a la data- que garanteixi la preservació i la millora continuada de la qualitat arquitectònica de l'entorn urbà, com a element essencial per a la convivència social, la competitivitat i la construcció d'una identitat cultural i una projecció internacional que ens cal seguir impulsant.

La conveniència de reconèixer la importància de l'arquitectura i l'urbanisme com "... una prestació intel·lectual, cultural i artística professional. El servei arquitectònic és, per tant, un servei professional, tant cultural com econòmic." definida en la Resolució del Consell de la Unió Europea de 12 de febrer de 2001, sobre la qualitat arquitectònica en l'entorn urbà i rural, en la qual es recomana que els estats membres:

"a) intensifiquin els seus esforços en pro d'un millor coneixement de l'arquitectura i del disseny urbanístic i del seu foment, i també a favor d'una major sensibilització i formació dels promotors i dels ciutadans respecte de la cultura arquitectònica urbana i paisatgística.

b) tinguin en compte, en les decisions i accions que ho requereixin, el caràcter específic del servei arquitectònic.

c) fomentin la qualitat arquitectònica mitjançant polítiques exemplars de construcció pública.

d) afavoreixin l'intercanvi d'informació i d'experiències actives en l'àmbit arquitectònic, així com la seva projecció internacional ."

La necessitat de potenciar l'aplicació del marc normatiu previst en la legislació de contractació de les administracions públiques en els camps de la projecció i execució arquitectònica i urbanística, tenint en compte les especificitats dels serveis amb component majoritari de creació intel·lectual i aportació tècnica, que caracteritzen l'arquitectura i l'urbanisme, així com d'homogeneïtzar els formats administratius i de potenciar la participació d'experts i de comissions tècniques en les licitacions públiques.

En aquest sentit, es fa necessari disposar d'un marc legal que permeti implementar les polítiques i els mecanismes necessaris per a donar contingut normatiu als anteriors requeriments, tant pel que fa al reconeixement, foment, i formació de la cultura arquitectònica del nostre país, com en la intervenció, per tal d'afavorir la qualitat arquitectònica urbana i paisatgística de les construccions, i afavorir l'excel·lència a través de la deguda presència i apreciació de la qualitat i diversitat en la contractació pública.

C) Efectes que tindrà sobre la normativa vigent

És previsible que, a mesura que avanci el procés d'elaboració del text, es puguin detectar algunes disposicions que quedin afectades, com ara el Text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost.

D) Relació amb altres iniciatives en tramitació

Aquesta iniciativa no té cap relació amb altres que en aquests moments siguin objecte de tràmit.

E) Conseqüències de no adoptar l'Avantprojecte

Disposar d'una Llei de l'arquitectura permetrà disposar d'un marc legal que afavorirà que s'implementin les polítiques europees i de model de país, tan en l'àmbit de la valorització socio-cultural com en l'àmbit de l'economia, encaminades a l'estímul de la innovació i la tecnologia de l'arquitectura de qualitat, així com dels vectors essencials d'un creixement sostenible en el futur, millorant la integració social i mediambiental de l'arquitectura.

Aquesta marc legislatiu potencia la qualitat arquitectònica amb polítiques exemplars per la construcció, mitjançant la incorporació dels requeriments de innovació tecnològica, d'integració paisatgística, social i mediambiental dels projectes arquitectònics de les administracions públiques i de la iniciativa privada.

Així mateix es pretén potenciar les mesures de coordinació entre tots els agents que participin en el procés constructiu, des de la concepció del projectes arquitectònics fins a la direcció i realització de les obres.

La no adopció d'aquesta mesura implicaria el risc d'una disminució de la qualitat de l'arquitectura catalana i tindria un impacte negatiu sobre el creixement sostenible i la integració social i mediambiental de l'arquitectura. La manca de qualitat també podria implicar un increment de costos en l'execució i el manteniment de la construcció pública.

F) Descripció i avaluació d'altres opcions

Alguns dels objectius i finalitats proposats en aquest projecte legislatiu, en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, es podrien aconseguir mitjançant l'adopció dels apropiats acords del Govern de la Generalitat o mitjançant convenis de col·laboració amb les entitats específiques en l'àmbit de l'arquitectura. En concret pel que fa a la valoració i promoció d'un millor coneixement de l'arquitectura i del disseny urbanístic i del seu foment, o pel que fa a una major sensibilització i formació dels promotors i dels ciutadans respecte de la cultura arquitectònica urbana i paisatgística, així com en relació als aspectes relacionats amb la qualitat arquitectònica i paisatgística, i la sostenibilitat urbana en la contractació de l'Administració de la Generalitat.

Considerant però la voluntat de reconèixer les polítiques destinades a incorporar explícitament la dimensió cultural de l'arquitectura i la qualitat del tractament físic dels espais, de la integració urbana i socio-ambiental de l'edificació, i valorant la importància que l'arquitectura suposa com prestació intel·lectual, cultural i artística del nostre país, així com la consideració del servei arquitectònic com a un servei professional i econòmic, de primera magnitud, es justifica la necessitat de disposar d'un text legal que reconegui i expliciti aquests objectius.

Per altra part, la necessitat que alguns dels objectius i finalitats envers la qualitat arquitectònica incideixi en l'àmbit d'actuació dels professionals i de les empreses relacionades amb els projectes arquitectònics, així com la voluntat explícita per tal que la

resta d'administracions públiques de Catalunya, en l'àmbit de les seves competències, assumeixin les previsions d'aquesta norma, ens porta a determinar la necessitat de disposar d'un marc legal específic.

També la necessitat de desenvolupar la normativa bàsica en matèria de contractació pública justifica l'adopció d'una Llei.

G) Valoració de l'afectació de la iniciativa per la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, relativa als serveis en el mercat interior

De l'objectiu de l'Avantprojecte de llei no se'n desprèn que pugui estar afectat per la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, relativa als serveis en el mercat interior, llevat que en la seva tramitació i en funció de l'abast de la norma, algun aspecte concret en pugui resultar afectat.

H) Avaluació dels efectes per als ciutadans i per a les empreses de la implementació de la llei.

Aquest Avantprojecte de llei implementarà obligacions per a l'Administració de la Generalitat, i, en el seu cas, per a les administracions locals de Catalunya que, en exercici de les seves competències, hagin de donar-li compliment. Les obligacions poden fer referència tant al foment i coneixement del patrimoni i la qualitat arquitectònica, com a les mesures per afavorir la qualitat arquitectònica de la construcció pública de Catalunya.

En relació amb els ciutadans aquest projecte normatiu comportarà una millora de la qualitat en la innovació, integració paisatgística, així com la millora en la sostenibilitat i la integració social i urbana dels projectes arquitectònics tant públics, com en el seu cas privats.

En relació amb les empreses comportarà la necessitat d'estudiar i incorporar en els projectes arquitectònics la justificació de les mesures adoptades pel que fa a la millora de la qualitat en la innovació, integració en l'entorn i paisatgística, així com de la millora en la sostenibilitat i la integració social i urbana.

I) Estimació dels efectes de la implementació de la normativa sobre l'organització, el personal i el pressupost de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

En termes d'organització i de personal, la posada en marxa de l'aplicació de la normativa no ha de suposar un increment addicional per a l'Administració de la Generalitat, ja que les comeses que hi consten poden ser assumides amb els mitjans existents. Ara bé, en relació amb el pressupost de l'Administració, les mesures que s'implementen en aquest projecte normatiu poden comportar un increment en els costos de redacció i licitació de determinats projectes singulars o estratègics, i un possible increment en el termini de licitació, però que s'han de poder compensar per una millor qualitat tècnica dels projectes i una millor coordinació entre el projecte redactat i l'execució de l'obra, amb el conseqüent estalvi econòmic derivat d'una execució molt més correcta i ajustada del projectes.

Pel que fa a la promoció del coneixement de l'arquitectura, d'una major sensibilització i formació dels promotors i dels ciutadans respecte de la cultura arquitectònica urbana i paisatgística, així com respecte a la valorització de l'arquitectura existent mitjançant

premis o certificació dels seus valors, podria comportar la previsió de les corresponents dotacions econòmiques en determinats casos.

J) Valoració dels efectes de la implementació de la llei sobre l'organització, el personal i el pressupost de les administracions locals.

L'Avantprojecte ha de respectar l'àmbit de decisió, en aquelles competències de les administracions locals, que es desprenguin de la normativa d'administració local i en matèria contractual, com les que es contenen en el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

K) Anàlisi de la incidència de la iniciativa sobre el règim especial del municipi de Barcelona

Les especificitats que en matèria urbanística regeixen a la ciutat de Barcelona en virtut de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, no s'han de veure alterades per l'avantprojecte de llei de l'Arquitectura.

D'acord amb l'article 5 de la Carta municipal, en tot allò que no sigui previst en la Carta són aplicables les normes generals sobre règim local i les normes reguladores dels diferents sectors de l'acció pública. No hi ha cap precepte a la Carta que reguli els aspectes que es pretenen regular mitjançant l'avantprojecte. Per tant, la iniciativa legislativa no afectarà el seu règim especial, sinó que formarà part d'aquelles normes generals que afecten per igual a tots els municipis de Catalunya, que exerceixen les seves competències urbanístiques, incloses les de planificació, d'acord amb el marc legal establert en aquesta matèria.